

نسخه سی هبروده ۱۰ غرومدر .
سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار) .

ابونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بووروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک هرچی آنقره مرکزیدر .

حیات

هیانه دأما هیانه... دنیایه دأها جوق حیات فاتالم!...
- نیجه -

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی یاننده کی دائره

استانبول بووروسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده وسیلی پرشینه
اداره خانقاهی داخنده کی دائره
تلفون : ۳۶۰۷

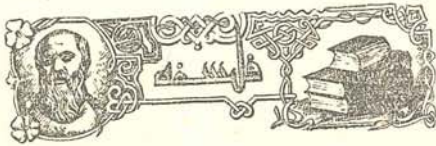
۱ نیجی جلد

آنقره ، ۲۷ کانون ثانی ، ۱۹۲۷

صافی : ۹

خلاصه سه نبولسترك اينجه، طريف، خولياوى شاعرلر اولديفنه شېه يوقدر. فقط « سه نبوليسم »، شعر ايجون يكانه بر طرز و بر مکتب اولاماز . بشریت زمان زمان هرشيدن خوشلاييور، وهرشيدن بيقيور، روحى حياتم متوالى بر « عمل » و « عكس العمل » دن عبارتدر . اساساً نه قدار دلفريب، نه قدار جاذب اولورسه اولسون بر مکتبه باغلى قالمق، شعر وصنعت عالمنده پك تهلكه ليدر . چونكه « صنعتده مکتب »، شخصيتك مزاريدر . هله انسانللك قوص قوجا و پك مخرب بر حردن بر جوق زلزله لرله، بحر انلرله چيقدني، يكي ايدنه آلار، يكي قيمتار ياراتق ايجون بوجالادني بر زمانه نارن، رۇيلى، مبهم، بالخاصه مرضى بر طرزك تخيله لرى و ذوقلرى تطمين ايدنه بيلمه سنه امكان يوقدر .

على جانب

تورك انقلابىك فلسفه يه تاثيرى

بو يوك تورك انقلابى و اوى تعقيب ايدن شرق اقوامىك اوياعه حركتلى تاثيرلرى كيتديكه درينلشد بر ييور . يكن سنه (١٩٢٦) قلمبرچده طوبلانان بين الملل فلسفه قونفره سنده فرانز مرضى (م . بوغله) نك « فلسفه نك استقامتى و صلحك احضارى » ناميله قونفره يه و يرديكى راپور بوجهندن اك معني دار بر وئيه در . دورقايى اجتماعياتنك معيقلرندن اولان وايكى سنه اول شهرى زيارت ايدن بو صوربون مدرسى قارلرغز آز جوق طاميشلردر . (م . بوغله) نك و يرديكى راپورك بر كله ايله خلاصه سى « غرب فلسفه نك اتباهه دعوى » نده طوبلانمده در . عيني زمانه ابي بر خطيب واسلوبكار اولان بومدرس اول بوتون فلسفه لرك مشترك وصفى آرييور و بوئى « معلومات بشرى يى سيسته ملشد برمك تمايلى » اولارق كوستردك دن صوكر « هر فيلسوفك خصوصى حقيقتلره اكتفا ايتمه لرك ايلك ، اساسى و عالشمول حقيقتلره واصل اولق حرصنى دالما محافظه ايتديكنى » سويليور . بوندن باشقه بوتون فيلسوفلرده ايكنيجى بر عمومى خصيصه ده ا كورويور: تنقيد . « هر فيلسوف معلومات بشرى يى كندى سربست تفكر و ملاحظه سندن كچيرمه دن اولاماز . بونلرك ايلك يابه جنى شى، معلوماتى عقلك حاده سندن كچيرمك وعقله خطاب ايتمكدر . بو معتاده هر فلسفه بيمه حال بر راسيوناليزمى استلزام ايدر . بو تفكر طرزىنك ترقيسيدركه فلسفه يى، حسلر و اعتقادلرك حكملرته رام اولش ديكر تفكر طرزلردن آييرير . يالكنز بو آييرلىق ديمك دكلدركه فلسفه هيچ بر زمان عنعنوى اعتقادلرى تيره ايتمكه، ياخود حسك قصيده سنى يايمغه منجر اولاماز . بالعكس، حتى زمانمزه بيله بويوك طوتوله بيله جكنى كوسترن نامدار مثاللر آز دكلدر . يالكنز دقت ايتلى كه اعتقادلرك تيره ايديله سى

انسانى آكلاتسين، و ساده تخمسلىرله ده كيل، فكرلرله و دويغولرله ... هر دورك بوتون بو يوك شاعرلى، صنعتكار اولدقلى قدار، عيني زمانه انسانديلر : يعنى بابا، اوغل، عاشق، وطنداش، فيلوزوف، معتقد . اونلرك شعرلرى وجوده كترين كندى خصوصى حياتلردي . [كوزه للك ايجون كوزه للك] ي اساس اولارق قبول ايدن پارناسيه ن مکتبندن، [خوليا ايجون كوزه للك] ادعاسنده بولونان سه نبولست مکتبندن صوكر [حيات ايجون كوزه للك] ي مدافعه ايدن مکتبك تشكىلى زمانى كلشدر ... بز سه نبولى قالدريميوز . فقط او واضح اولمالى . قارا كلق بر سه نبول آناختارى اوليان كوزه ل بر چكجه در . سه نبولستردن جوق اول كن « آفره دوو ينى » دده سه نبول واردر؛ فقط آكلشيلر ...

« فهران غره » اوزون مقاله سنك صوكنده هر شاعر ك حروسر بست بوتون روحى - يعنى ساده خوليا لرى ده كيل - فكرلرى، احتراصلرى، دويغولرى بوتون صميميتله ترم ايمه سى اقتضا ايتديكى سويله يهرك سوزلرله « انسان اولام ! » ديه نهايت ويرييور . بو مسللك تاريخچه سنه كلنجه :

انكلتريه ده اون دو قوزنجى عصر ك ايكنيجى نصفنده ميدانه چيقان « Préraphaëliste » پرره فائيلست « عنوانى بديعياتچيلر كوزه للكى حقيقتك بارز افاده سندن قاچينمده، خوليا و ابهام ايجنده آرامده بولشلردى . آلماننده « La Musique wagnerienne » واغنه ركارى موسيقى نك رواج بولوشى سه نبولست مسلكنك تأسسنه مهم بر عامل اولمشدى . فرانسه ده بو طرز معين بر مسللك اولمان اول يتيشن « آفره دوو ينى » و « شارل بولهر » كى شاعرلرك منظومه لره برابر بالخاصه « سته فان مالارمه » نك ملاحظه و ادعائى نوع « مودا » حكنى آلماسنه باعث اولدى . « سته فان مالارمه » يوكسك بر شاعر ده كيلدى . اوتوز سنه انكلزجه خوجاليله مشغول اولش بر آدمدى . بو سبيله انكلز شاعرلرينك « پرره فائيلست » دن ناصيل متأثر اولدقلى بيلوردى . اوزمان فرانز شعرينه « پارناسيه ن » طرزى حاكمدى . هپ پلاستيك، عضلى منظومه لر يازيلوردى . ايشته « مالارمه » تنقيدى ملاحظه لرله يكي باشلايا جق سه نبوليك نوعك انكشافى پروباغاندا ايتمش اولدى . خلاصه او بر « Théoricien نظر ياتجى » صفتله - كندى پك لياقتلى بر شاعر اولمايى حالده - لياقتلى شاعرلى يتشد برمش اولدى . ينه او سنه لر طرفنده « بول وهرلن » پارناسيه نلرك آراسندن صيريلش، پك پك امثالسز، پك هيچانلى شاعرلر يازمه باشلامشدى . يكي فرانز نسلى اوى « Prince des poètes » سلطان الشعرا » اعتبار ايتدى . فقط سوزك دو غرييسى « پيلييه » نك ديديكى كى او نه بر نسدر، نه بر مسللك رئيسدر . بومكمل، فقط كندى سليقه سندن باشقا برشى طائيمان سرسرى شاعر بشرته خوليا ايله، اسرار ايله دولو، روحك بيك بر فاني صميميتى ترم ايدن پك درونى شاعرلر بر اقدشدر . ايشته فرانز سه نبولستلى بو شعرلردن جوق شى آلديلر .

ناصيل ايسته رسه ك اوليه ديكه، باقين : دالرك ذروه سنده بز آتخاق، يارى بولدن زياده يردن اوزاق، يارى بولدن زياده ماهه ياقين .

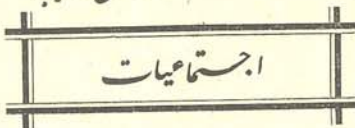
شعرى بو مسللك « تهسته تيك » ندن خبردار اولانلر ايجون ياديرغانا جق برشى ده كيلدر . نيته كيم عيني اترك منشور مقدمه سى ده « سه نبوليك » شعره متعلق و منحصر اولمايى حيثيتيله پك دو غرودر .

« سه نبوليسم »، ادعاسنده موفق اولش، و غايه سنى، بولمى در ؟ بو معرضده سويله نه جك اك منصفانه سوز « ريو » نك « بولامشسه ده آرامشدر » فكريدر . يالكنز هان هر « سه نبولست » شاعر عيني شيلرى : حزنلى آقشاملرى، آيا زورلى لامبه لرى، ساكن و كيسه سز قيرلى، يتمز نوكنمز سكوتى و بونلر دولاييله مجهول كدرلرى، اوصانچلرى ترم ايتديكى ايجون بو مرضيك « عكس العمل » دن خالى قالمشدر . بشر ك بدى و جدانى، هر نقطه دن محدود بر ادبى مکتب ايجنده محبوس قالمه مساعد ده كيلدر . قلاسيكلرك متعصب قاعده چيلكلرى ناصيل پرواسر بر « رومانيسم » ك انقلابته سبب اولمشه، رومانتيكلرك جوشقون، حدود سز تخيللى ناصل اعتنا كار و تصويرى بر « ره اكليم » ي ميدانه چيقارمشه « سه نبوليسم » كده بوتون شعر احتياجنى تطمين ايدمه جكى دركاردى . نيته كيم « عكس العمل » يه كندى ايجلرندن باشلادى . سه نبوليسمك استخلاف ايتديكى « پارناسيه ن » سلكى خصوصى بر معنايه كوره شعرى صنعت حاله صوقشدى : پارناسيه نلرك « تهسته تيك » نده كله چيلك و شكل مكملتى اساسدى . ايجلر نده يتيشن « ره ديا » كى استادلرك منظومه لرى ماهر بر قويمجى اولندن چيقمش بر مجوه قدار پارلاق و تراشيدهدى . سه نبولستلر واقعا بونك عكسه اولارق كله چيلكدن، شكل مكملتندن قاچينديلر : لسانى بنيه نك ايجانه، حتى وزن و قافيه نك معتاد شطرلرته رعایت ايمه ديلر . فقط اونلرده شعرى باشقا شكلده بر صنعت حاله قويمش اولديلر : مجهول، فقط مطرد و آللى خوليار صنعتى ... شعر بو صورته حر يتندن و صميميتندن غائب ايتمش اولوبوردى . ايشته بوئى كورهن شاعرلردن « فهران غره » تام يكرى درت سنه اول « فيفارو » ده نشر ايتديكى بر مقاله يله، بر زمانلر كنديسنك ده منسوب اولدينى مکتبه قارشى شدتلى بر مجومده بولوندى . ديدى كه : « پارناسيه نلر كى سه نبولستلركده جوق دفعه اجمال ايتكلرى شى « L'humanité انسانلى » ايدى . اونلر يالكنز صنعتكار اولق ايسته ديلر و اويله اولديلر . دوشوغه ديلركه بزى صنعتكارك روحنده علاقه دار ايدن شى اونك انسان اولوشيدر . چونكه شاعرله بزم آرامزده يكانه مشترك مقياس انسانلقدردر . بز پك وجدلى، پك صميمى، پك كنش بر صنعت، جانلى بر صنعت تصور ايدنيوز؛ اوى بر كله خلاصه ايدنه بيلر : انسانى صنعت ! .. بز بر شعر ايستيووزكه

ایچون « ده چالیشیر . دهموقراسی بو معنا ایله دائما اصغری برانفرادجینی استلزام ایستدیک کی فلاسکی اولان اقتصادی لبرالیزمه مطلقا باغلی قالغده مجبور دکلدیر . سوسیالیست واسطه لره یعنی شخصیت بشرینه ک اولانجه حقلری قورتارمق ایچون ضروری کورون بوتون اسبابک تطبیقاتیله ده پک اعلا ائتلاف ایده بیلیر . »

جعیترک شخصیت و حقوقک مصونیتی علمی برشورله ادراک ایتیش اولان بو کونکی فرانسه راجتماعیانه برجان اولان (م. بوغله) متباقی سطرلرنده دهموقراسینک بوندن بویه انفرادجی و مغرور برملتیجلیکی کوروکلین طبیعینجی بر فلسفه به دکل ، بوتون ملی قیمتلی هضم و تمثیل ایده جک اجتماعی بر فلسفه سیستمه محتاج اولدینکی و فکرلرک بو استقامتده ترقی ایتهلری ایجاب ایتدیکنی و حیات انسانی به بوغوشمقله دکل ، مختلف ملی قیمتلی دوپوب آکلامق و آکلاشمقله اداره ایده جک بر عقل و بصیرتک زمانی کلدیکنی سوبیلرک سوزنی بیتیرسور .

مصطفی شکیب

اجتماعیات و اخلاقه دأثر اثرلر

۲

اوسوالر شیئه نفیره کوره دولت آدمی سیاست

آلمانیا فلسفه نك وطنی اولارق طانیلیر ؛ علاوه دینه بیلیرکة بالخاصه تاریخ فلسفه سنک وطنیدر . هر اون سنه ده بر بو تفکرات ساحه سنه بر یکی سیابلیریر ، دوشونلری کندینه جذب ایدر ، حتی تأثیرنی ادبیات و صنعت ایله مشغول اولانلر اوزرنده ده کوستریر . فقط بو صوک زمانلرده اوسوالد شیئه نفله رک فلسفه تاریخنک مظهر اولدینی رغبت قادر خارق العاده سی نادر کورولشدیر . عمومی حرک ختامی تعقیب ایدن سنه لر ایچنده نشر ایتدیک Der Untergang des Abendlandes عنوانلی اثرینک هر برجلدی سکسان ، طقسان بیک نسخه صاتیلدی ، عادتاً بر مشهور رومانجی قدر او قوندی . دوغروسی سوبله مک لازم کلیرسه بوموقیت اثرک بر آزده رومانه بکزه مسندن ایلری کلیوردی .

بوندن مقصدم شیئه نفله رک فکرلرینک جدی بر علاقینی جلب ایده جک قیمتدن محروم اولدینکی آکلامق ؛ اونک فلسفه تاریخنه عاشر بر قصوری کوسترمک ده کلدیر . چونکه هر تاریخ فلسفه سنه بر آر رومان ، برآز خیال واردر . بو بر قصور سه ضروری ، قاجینلما یان بر قصوردر . اساساً شیئه نفله رک اثرینک قازاندینی رغبتی یالکز بوجهندن ایضاحه چالیشمق تماماً دوغرو اولماز . زیرا بر طرفدن اثر نشر ایدلینکی زمانکی احوال و شرائطکده ، مغلوب آتانیانک دویدینی آجیلرکده بو موقیتی آر

آلیقویدی . طبیعتجلیق فلسفه سی اکثریا ملتیجیلکک ذهنی برقله سی کی قوللانیلای .

فلسفه حقتده کی شوقیصه جق مطالعه کوستریورکه آرتق فلسفه نی « برافیکز یاسین ، برافیکز کچین » روحنده برافق کافی دکلدیر . فلسفه ده ابتداء مندیج اولدینکی کوردیکمز عالمشومجلی تمایل ، کندینسک خصمی اولان انفرادجی ملتیجیلک و داروونجی طبیعتجلیق اغوا آتیه قارشى یاردیم کورمه لی ، تقویه ومدافعه ایدیلای .

« آرتق بوتون کره به یاسلمق اوزره اولان خلقجلیق (دهموقراسی) ک حسابه آلینمه سی صیره سی کله مشیدر ؟ هله حربدن صوکر بو مفکوره نك بر حقیقت اولاسنی ایستنه قوملر دهافضه لاشدی . واقعا بعضی آوروپا ملکتلرنده شخصی اقتدارلری اعاده به قارشى تجاوزی بر رجوع اولاسنه رغماً بو کوچوک جلوه لر موازنه نك خلقجلیق روحنه دوغرو تمایل ایتسه نه بر مانع دکلدیر . بوتامیلی ایجاب ایتدیرن سبیلر یالکز آوروپاده کی قارلرک سقوط ایتسه سی دکل ، شرق اقوامنک اویامه سیدر . »

(م. بوغله) نك راپورندن آلدیم بوسطرلرک صوک جله سی جوق معیندار دکلی ؟ فی الحقیقه شرق اقوامنک اویامه سنه اک نجیب بر حمله وغونه اولان بو یوک تورک انقلابی سلطان و خلیفه ایله یونان قرالی یورالادقن صوکر انکاتر نك صارصلماز کی کورون لبرال پارتیسنی ده اعتباردن دوشوردی . وعینی زمانده جوق محافظه کار اولان انکیز بارلامتوسنده ایش پارتیسنی ایلک دفعه اولارق اقتدار موقعنه چیقارتمقده دولایسیله اک مهم عامللردن بری اولدی . آرهدن درت بش سنه کچدکدن صوکراده کوروپورزک تورک انقلابنک حقیقی یوروپور واونی هیچ برقوت آرتق دور دورامیور . انسانی مسئله لری وضوح وعالیه نابقله کورمکده بوتون غرب ملتلی آراسنده اکثریا برنجی موقی احراز ایدن فرانسه دهاسنک قیمتلی اولادلرندن بری واسطه سیله بوتون غرب فلسفه سنی عقل و بصیرته دعوت ایتسه سنه انقلابنک مهم بر تأثیر اولق اعتباریله بشری وعالمشوم خدمتمزدن حقیله افتخار ایدیبیلیر . بشریت ، حریت واستقلال قوربانلرک یاپدقاری خدمتک عظمتی دوشوندک و کوردیکه مجهول محمدجکرمنی واونلرک غازی قوماندانی انسانیت تاریخنک افتخار صحیفه لرینه قید ایده جکدر . (م. بوغله) نك فلسفه ایچون کوستردیک استقامته تورک متفکرلرینکده بوتون قناعت و وجدانلرله اشتراک ایده جکلرینه هیچ شبهه ایتیمور . فلسفه من واقعا هنوز کندینسی کوسترمه مشدر . فقط بوقادار درین تأثیرلی بر حیات جله سی یاراتان تورک روحی البته اوکالایق بر فلسفه دن محروم دکلدیر . دون بو یوک بر تاریخ یایان تورک ، یارین اونک بشری روح ومعناسنی البته یازه جقدر .

ینه (م. بوغله) بی تعقیب ایده لم : « دهموقراسی ، یالکز حکومتلر اوزرینه اولان تأثیر واسطه لرینی چوغالتمقله دکل عینی زمانده ترجیح ایتدیک غایه لرله ده نمایزایدیر . یالکز « خلق ایله برابر » دکل ، « خلق

وحسارک قصیده جیلکی فلسفه ایچون بر حرکت نقطه سی اولایوب مواصلت نقطه سیدر . حتی فلسفه عقلمدن بر نوع فراغتی دکل ده قطع نظر ایتکی تکلیف احتیاجنده بولوندینی زمان بیه بو تکلیفی عقلی شکله قونش برهانلرله اقناع و تأیید ایتکه صاواشیر . بو معناده هر فلسفه بر ایمان ایله دکل تاریخی مطالعه لره قارشى اعتماد سزقله باشلار . وزده دن کلیرسه کلسینلر بوتون عنعنه ، یاخود اضطرارلره قارشى ، هیچ اولمازه موقت ، بر قورتولوش جهیدنی استلزام ایدر . بو استقامت کوستریورکه فلسفه ، بر نقطه نظرندن وانکشافنک بر زماننده تعریفی اقتضاسی بین المللدیر . هر فلسفی فکر ، دوغمه سنی متعاقب دور عالم ایچون قانادلامق ایستر و هیچ برحدود طامیاز . بومعناده بر فرانسه ، بر آلمان ویا بر آسریقان حقیقتندن بحث ایتک فلسفه به قارشى برکفر اولور . »

« بونیکه برابر فلسفه نك صلح بشر دعواسنه یایمه سی ایجاب ایدن خدمتلی کوز اوکنه کتیررکن یالکز بو نسیپی تقدیر ایتکه کفایت ایتک بو یوک بر احتیاط سزلق اولور . چونکه حقیقت حاده بال تجربه کوروپورزک فلسفه ، بو عالمشومجلیق حرصنه رغماً هیچ بر زمان کندی معنوی محیطندن تماماً قوبوب آریله مامشدر . هر فلسفی سیستم ، دوغدینی طوراغک مازقه سنی مطلقا طاشیور ، باشقه بر تعبیرله فلسفه لر ، منسوب اولدقاری ملترک حرثلرینه ، آوقاتلق دیمه لم ، فقط بر جانلق یاققدن قورتیلامیور . وفی الحقیقه بر ملتک مزاجی تعریف ایدیلک ایجاب ایتدیی اونک علمندن زیاده فلسفه وصنعتده کی تمایله باقیلیور . فلسفه ایله طوپراق آراسنده کی بمقابل هر بوطیت اونک انفرادجلیق ایله عالمشومجلیق آراسنده برکیدوب کله دن عبارت اولدینکی کوسترمیورمی ؟ حتی بر جوق متفکرلر بو تابعیتی حیاتی بر ضرورت کی کوره رک وطنداشیرنه : « تاریخکیزک باغرنندن چیقان حیات تلقینسندن باشقه سنی آرامایکیز . هر حاله رغماً دائما کندیکز قالیکز » دیورلر . امیر یالیزمک اولماسه بیه ملی انفرادجیلرک تجربه سی ایسته بورادن کلیور . حال بوکه بوقیل فلسفه لر ملترک بربرلرینه یاقلاشوب آکلاشمه لرینه دائما مساعد اولقندن اوزا قدر . حتی دیگر برز اویدن باقینجه بوفلسفه صلح فکرنی تهدید ایده بیلیر . چونکه ملتلی بوغوشمقن منغ ایده جک هر درلو جهدک خام بر خیال اولدیننه دأثر بو فلسفه دلایلر کتیره بیلیر . مثلاً دییه بیلیرلرک اکدرین حکمت ، سوق طبیعیلری سربست برافق دکلیدر ؟ انسان کی جعیترکده کوکلری طبیعتده بولونمیورمی ؟ بونلری تشکل و تکمل ایتدیرن تکامل قانولری دکلی ؟ حیات قاوغاسی ، تکامل قانولرندن بریدر واصطفا نك شرطیدر . بشر تاریخندن حربی طی ایتک ایستینلر ده اوکهدن عقامته محکوم برایشه تشبندن باشقه بر شی یامش اولمازلر . »

« حال بوکه طبیعتجیلک اولدینکی کی آلیسه بیه مطلقا حرب قصیده جیلکی یامنی استلزام ایتز ، چونکه طبیعتده تعاونده واردر . حتی تساندرسی حیوانلردن بیه آلابیلیر ؛ نرده قالدی که جعیترلر . بوکا رغماً اون طقوزنجی عصرک صوک نصی بزی تکامل قانولرینه کوندره رک جعیترلی حربی بر طرف ایتک جهندن